

Orgonás hírek

Újjáépült a zsámbéki premontrei plébániatemplom orgonája

A község barokk plébániatemploma számára 1770 körül készített egy 10 regiszteres, egymanuális, pedálos orgonát egy ismeretlen orgonaépítő. A hangszert 1958–63 között Gergely Ferenc tervei szerint kétmanuálisra, 19 regiszteresre bővítette a Fővárosi Hangszerkészítő Vállalat Orgonauzeme. A hazai orgonaépítéssel több évtizedes válságának idején végzett munkálatok nem hozhattak tartós eredményt, mivel a zsámbéki hangszereken is fellelhető volt a korabeli orgonaépítés szinte valamennyi hibája, hiányossága. Így a 90-es évek elején ismét szükségessé vált az orgona átépítése, mellyel a plébánia *Albert Miklós* győri orgonaépítőt bízta meg. Művészeti tanácsadóként *Dávid István*

orgonaművész működött közre. A hangszer 1999 tavaszára épült fel. Az átépítés során új mechanikus traktúra és új csúszkaládák készültek, azonban a hangszerbe beépítették a korábbi orgonák több használható sípsorát is. A barokk orgonaház műemléki restaurálásakor eltávolították az ahhoz négy évtizede hozzátoldott, ízléstelen bővítményeket, s felújították a szekrényzet eredeti kékeszöld, márványozott festését. Mivel a XVIII. századi barokk hangszer karzatmellvédbe állított játékasztalát eredetileg is egy álhomlokzat díszítette, ennek felhasználásával készült el az új hangszer hátpozitívumúvének barokk stílusú szekrényé.

Az orgona hangképe:

I., főmű (C-f'')	II., pozitívumú (C-f'')	pedálmű (C-f')
Principal 8'	Coppel major 8'	Subbass 16'
Gedackt 8'	Coppel minor 4'	Oktavbass 8'
Oktav 4'	Flöte 2'	Gedacktbas 8'
Spitzflöte 4'	Sedecima 1'	Choralbass 4'
Quint 2 2/3'	Quint 1 1/3'	Fagott 16'
Superoktav 2'	Regal 8'	P+I
Terc 1 3/5'	Tremolo	
Mixtur 1 1/3'		
Schalmey 8'		
Tremolo		
I+II		

Magyar sikerek nemzetközi orgona-versenyeken

A 5ème Concours International D'Orgue de Lorraine 1999. március 15. és 21. között került megrendezésre a lotharingiai Freyming St. Maurice-plébániatemplomában. A versenyanyag J. S. Bach, J. Alain, D. Buxtehude, M. Dupré, L. Vierne, J. Langlais és M. Duruflé orgonaműveiből állt.

A huszonnyolc versenyző Belgiumból, Beloruszsiából, Franciaországból, Hollandiából, Litvániából, Németországból és Magyarországról érkezett. A nemzetközi zsűri tagjai P. Cortelezzi (Nancy), Ph. Delacour (Metz), H. Freitag (Kaiserslautern), L. Kramer (Speyer), B. Leonardy

(Saarbrücken) és C. Ganz (Köln) voltak. Az anonim verseny második díját Elke Völker, az első díjat *Kecskés Mónika* nyerte.

1999. április 25. és május 1. között tartották a *dél-franciaországi Biarritz-ban az André Marchal orgonaversenyt*. A versenyre kazettás előválogatás után az improvizációs kategóriában két, az interpretációs kategóriában tíz versenyző jutott tovább. A verseny repertoárján D. Buxtehude, N. de Grigny, J. S. Bach, C. Franck, Boëly, T. Eschaich és O. Messiaen művei szerepeltek.

Az anonim verseny zsűrijének munkájában Grethe Krogh (Dánia), David Titterington (Svájc), Loïc Maillé (Párizs), Michel Bouvard (Párizs) és —a zsűri elnökeként— Gilles Carthagrel (Biarritz) vettek részt. A francia, német, spanyol, luxemburgi, brazil és magyar indulók között az idén az improvizációs első díjat nem osztották ki. A verseny második díját az improvizációs kategóriában Vincent Rigot kapta. A verseny André Marchalról elnevezett nagydíját *Deák László* nyerte.

Orgonahangversenyek

Szentendrén, a Ferences Gimnáziumban

A gimnázium kápolnájának orgonáján vasárnap esténként 1/2 6 órai kezdettel, ingyenesen látogatható hangversenyeken, az alábbi előadók lépnek föl: június 6.: *Koloss István* (Bakfark, Bach, Koloss, Antalfy-Zsiross, Liszt művei), június 13.: *Enyedi Pál* (Froberger, Bach, Bruhns, Brahms), június 20.: *Péteri Dóra* (Buxtehude, Frescobaldi, Bach, Sweelinck), június 27.: *Finta Gergely* (Bach, Buxtehude, Schumann, Brahms, Mendelssohn), július 4.: *Dávid István* (Bach), július 11.: *Ruppert István* (Bach, Haydn, Händel), július 20. (kivételesen kedden): *Karasz-*

szon Dezső — orgona és *Karasszon Dénes* — gordonka (Koloss, Sanmartini, Bach, Popper, Saint-Saëns), július 25.: *Nagy László Adrián* — orgona és *Haraszti Erika* — gordonka (Bach, Mendelssohn), augusztus 1.: *Deák László* (Bach, Vivaldi—Bach, Boëly), augusztus 8.: *Kecskés Mónika* (Bach, Buxtehude, Böhm, Liszt, Vierne, Koloss), augusztus 15.: *Bódis Tamás* (Buxtehude, Scheidt, Torelli-Walther, Böhm, Kittel, Krebs, Bach), augusztus 27.: (kivételesen pénteken), *Baróti István* (Bach-művek).

Szeged-Rókus

A templom tavaszi hangversenysorozatában szerda esténként 7 órai kezdettel az alábbi előadók orgonakonzertjei voltak, illetve lesznek hallhatók: április 14-én a Szendrei Imre Alapítvány jótékonyági hangversenyén *Peter Locke* (Anglia) orgonált, közreműködött a szegedi *Erkel Ferenc Vegyeskar Mihálka György* vezényletével, műsorukon Bach, Widor és Schubert darabjai szerepeltek. Április 21-én *Nyíró Gábor* (Várpalota) lépett fel, fuvolán *Sutyinszky Beáta* működött közre (Sweelinck-, Walther-, Platti-, Buxtehude-, Bach-, Brahms-, Jolivet- és Franck-kompozíciók), majd május 5-én *Szabó Inre*

(Pozsony) és a szegedi *Kardos Pál Női Kar* hangversenyét (Bach-, Sweelinck-, Karai-, Verdi-, Thompson-, Liszt-, Franck-, Bonnet-, Bárdos és Widor-művek) hallhatták az érdeklődők. Május 19-én a medgyesi *Erich Türk* (orgona) és a szegedi *Lőrincz László* (blockflöte) előadásában van Eyck, Franck, Reger, Türk, Händel és Messiaen kompozíciói csendültek fel. A sorozatot június 24-én —a Szegedi Közéleti Kávéház Alapítvánnyal közös rendezésben— a nagyszabeni *Ursula Philippi* koncertje zárja (Bach, Lassel, von Bausnern és Vierne darabjai).

Mátyás-templom

A budavári Nagybaldogasszony- (Mátyás) templom idei ingyenes orgonakoncert-sorozatában (művészeti vezető: *Hock Bertalan*, támogatók: Westdeutsche Landesbank [Hungaria], Air France, Magyarországi Francia Intézet, Olasz Kultúrintézet, Hilton Budapest) vasárnap esténként 1/2 8 óraker a következő előadók voltak, illetve lesznek hallhatók: április 18-án *Mario Duella*, Olaszország (Krebs, Rheinberger, Salonen, Bossi, Capocci, Rosetta művei), május 9-én *Bartl Erzsébet* (Bach-, Mozart- és Liszt-kompozíciók), június 6-án *Ivan Sokol*, Szlovákia (Georg

Muffat, Walther, Bach, Franck, Dupré darabjai), június 27-én *Solt Péter* (Guilain, Bach, Vierne, Duruflé), július 25-én *Cristina García Banegas*, Uruguay (Pachelbel, Bach, Duruflé, Tosar, Tobias, Messiaen), augusztus 29-én *Roberto Marini*, Olaszország, szeptember 19-én *Heinz-Georg Saalmüller*, Németország (Lang, Vaughan Williams, Bach, Köhler, Rheinberger, Buck művei). Szeptember 26-án —kivételesen 19 óraker— a *templom ének- és zenekara* előadásában (vez. *Tardy László*) Mozart Requiemje hangzik fel.

Budapest-Zuglói, katolikus templom

A templomban immár nyolcadik éve rendeznek rendszeresen egyházzenei hangversenyeket, melyeket a fővárosi és a zuglói önkormányzat is támogat. A szombat esténként 7 óraker kezdődő koncerteken 1999 tavaszán az alábbi előadók voltak hallhatók: március 28-án (kivételesen vasárnap) a *Budapesti Tomkins Énekegyüttes* (vez. *Dobra János*) Fehér György Miklós János-

passióját mutatta be, április 17-én *Pál Diana* (orgona) és a budapesti *Baár-Madas Református Gimnázium Kórusa* (vez. *Madarászné Losonczy Katalin*) Alain-műveket szólaltatott meg. Május 8-án *Kárpáti József* Bach- és Franck-műveket játszott, végül május 22-én *Erich Türk* (Medgyes) előadásában Hindemith, Franck, Reger, H. P. Türk és Messiaen kompozíciói csendültek fel.

Egyházzenei tárgyú PhD- és kandidátusi értekezések védései

Ferenczi Ilona, az MTA Zenetudományi Intézetének főmunkatársa, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola docense „A Ráday graduál. Egy magyarországi notátor tevékenysége a 17. század első évtizedeiben” címmel 1997. november 18-án, a Zeneakadémián védte meg (az új minősítési rendszer bevezetése után elsőként) zenetudományi PhD-disszertációját.

Kiss Gábor, az MTA Zenetudományi Intézetének munkatársa „A középkori magyarországi ordinariium-dallamok történeti, liturgiai és zenei vizsgálata a közép-európai repertoár kontextusában” címmel 1999. június 7-én az MTA Székházában védte meg kandidátusi értekezését, mely (az elmúlt évtizedek minősítési rendszere szerinti) utolsó zenetudományi kandidátusi értekezés volt.

A budapesti Rezső téri Magyarok Nagyasszonya-plébániatemplomban

1999. május 22-én este, pünkösdi szentmise keretében tette le zeneakadémiai egyházzene-szakos diplomavizsgáját *Csonka Szabina Babett* és *Mikita Ilona*. Elhangzottak: magyarországi gregorián tété-

lek, korai polifon darabok, G. Dufay, O. Lassus, W. Byrd és Bach kórus- és orgonaművei. A felkészítő tanárok Dobszay László, Szendrei Janka, Soós András, Mezei János és Enyedi Pál voltak.